

Krejčová, Elena

Bezpečnost silničního provozu v jazykovém obrazu světa dětí a mládeže

Opera Slavica. 2019, vol. 29, iss. 4, pp. 85-86

ISSN 1211-7676 (print); ISSN 2336-4459 (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/OS2019-4-14>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/142002>

License: [CC BY-SA 4.0 International](#)

Access Date: 22. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

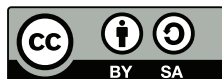
Obě monografie – jak ve své úplnosti, tak i jejich jednotlivé části – mohou být úspěšně použity i v procesu výuky bulharského jazyka pro Čechy, resp. českého jazyka pro Bulhary, a to nejen během přípravy budoucích vyučujících, ale i při samotné výuce praktické češtiny, resp. bulharštiny, neboť sledované morfologické kategorie – rezultatív i relativ, jejichž osvojování ze strany Slovanů učících se jiný slovanský jazyk je pouze zdánlivě snadné, představují komplexně – stylově vysokým, avšak srozumitelným odborným jazykem. Uvedené monografie poskytují úplný obraz o jejich podstatě a možném užívání.

Elena Krejčová

Literatura:

STOJČEV, S.: *Bългарskijat morfologičen relativ i češkijat ezik ili za sǎvremennija bǎlgarski morfologičen relativ i negovite funkcionalni ekvivalenti v sǎvremennija češki ezik*. Sofija: Izdatelstvo „Siluet“, 2019. ISBN 978-619-194-054-7.

STOJČEV, S.: *Bългарskijat morfologičen rezultatív i češkijat ezik ili za sǎvremennija bǎlgarski morfologičen rezultatív i negovite funkcionalni ekvivalenti v sǎvremennija češki ezik*. Sofija: Izdatelstvo „Siluet“, 2019. ISBN 978-619-194-053-0.

Toto dílo lze užit v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>>). Uvedené se nevztahuje na díla či prvky (např. obrazovou či fotografickou dokumentaci), které jsou v díle užity na základě smluvní licence nebo výjimky či omezení příslušných práv.

<https://doi.org/10.5817/OS2019-4-14>

Bezpečnost silničního provozu v jazykovém obrazu světa dětí a mládeže

WOJCIECHOWSKA, J.: *Bezpieczeństwo drogowe w językowym obrazie świata dzieci i młodzieży*. Bielsko-Biała: Wydawnictwo Naukowe ATH, 2018, 182 s.

V roce 2018 vyšla v Polsku monografie Justyny Wojciechowské *Bezpečnost silničního provozu v jazykovém obrazu světa dětí a mládeže* – svým charakterem novátorská studie sjednocující úsilí jazykovědky a orgánů policie. Výsledkem této spolupráce je dílo, svým charakterem interdisciplinární, které je už proto neobyčejně pozoruhodné.

Ve svém výzkumu se autorka odvolává na mezinárodní dokumenty Evropského parlamentu a polské vlády, avšak – jak sama zdůrazňuje – klíčem k pochopení

bezpečnosti nebo ohrožení zůstávají jazyková vyjádření. J. Wojciechowska popisuje chápání bezpečnosti silničního provozu v jazykovém obrazu dětí a mládeže a používá přitom interdisciplinární přístup lingvosekuritologie, která zkoumá jazyk bezpečnosti, přičemž ho začleňuje do antropocentrického paradigmatu. Její přístup vede též k odhalení současných výzev pro člověka v prostředí automobilového provozu. Výzkum je novátorský, atypický, rozšiřující ovšem chápání dopravní bezpečnosti do širšího sociálního kontextu.

Monografii tvoří 4 kapitoly. V první, nazvané Teoretické základy výzkumu, rozeznáváme interdisciplinární přístup, který autorka uplatňuje – zpracovávají se tu statistické údaje, vysvětlují se legislativní texty. Velký dojem zanechává hluboká bibliografická obeznámenost autorky, jež se odrazila ve druhé kapitole Bezpečnost v současné odborné teorii. Jednotlivé části této kapitoly jsou věnovány bezpečnosti v jazykovém obrazu světa, mnohoznačnosti pojmu bezpečnost, lingvosekuritologie v perspektivě hodnocení bezpečnosti, kategoriím naivní věda a každodennost v jazyce, sociálně-kulturním základům vzdělávání apod. Tolik svým charakterem různorodé vědecké problémy jsou představeny kompaktně, jasně a vyčerpávajícím způsobem, což je i velká výhoda posuzované knihy. Třetí kapitola Terminologické problémy se zabývá ideovou mapou pojmu bezpečnost a sémantickým rozsahem termínu bezpečnost. Čtvrtá kapitola s názvem Bezpečnost silničního provozu z lingvistické perspektivy představuje již nespornou lingvistickou analýzu. Obsahuje detailní rozbor psaných textů školáků, přičemž se podrobně zabývá stereotypy, které se v nich vyskytují, a také metaforami v jazykovém obrazu dopravní bezpečnosti.

Na základě zkoumání jazykového materiálu autorka dochází k závěrům, že o kolik je věk respondentů vyšší, o tolik více negativní je jazykový obraz dopravní bezpečnosti. U dětí v předškolním věku se pohybuje v dimenzích pohádek a kouzel. S vyšším věkem a nabýváním zkušeností a znalostí se stereotypní chápání transformuje do pocitu ohrožení. Praktický cíl monografie je explikace potřeb realizace konkrétních úkonů společnými silami celé společnosti. Právě to z ní dělá užitečné čtení nejen pro jazykovědnou obec, ale i pro mnohem širší okruh čtenářů.

Elena Krejčová

Literatura:

WOJCIECHOWSKA, J.: *Bezpieczeństwo drogowe w językowym obrazie świata dzieci i młodzieży*. Bielsko-Biala: Wydawnictwo Naukowe ATH, 2018.

Toto dílo lze užit v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>>). Uvedené se nevztahuje na díla či prvky (např. obrazy nebo či fotografickou dokumentaci), které jsou v díle užity na základě smluvní licence nebo výjimky či omezení příslušných práv.